

8. Naar de Zon – en terug

Heftig en onstuimig is het onthaal van de Verenigde Staten. Een flinke storm raast door het Waterton Glacier National Park. Het is niet meer dan een graad of vier, er staat een krachtige zuidenwind en de striemende regen voelt als een ijzige geseling. Aan de vooravond van de zomer, 20 juni, is het weer bar en boos. Het spookt in de Rocky Mountains. Dat is niet uitzonderlijk, maar het komt ons niet echt gelegen. We hebben deze route gekozen omdat we 'naar de zon' willen. We willen fietsen over de Going-to-the-sun road, een panoramische route over een Rocky Mountain pas, de Logan Pass. De pas is nu nog gesloten. De weg is de hele winter dicht en wordt pas geopend als het weer het toelaat. Volgens het toeristenbureau valt er op grote hoogte nu nog sneeuw en zijn er door de aanhoudende regen lawines en overstromingen. Door het slechte weer is het asfalt beschadigd of op enkele plekken zelfs weggespoeld. Het zal mogelijk nog dagen duren voordat de weg gerepareerd en begaanbaar gemaakt kan worden.

De kampeerders maken een verkleumde en verzopen indruk. Een legertje *outdoor diehards* blijkt hier op de Johnson's camping nabij St Mary te zijn neergestreken in de hoop dat de pas snel geopend wordt. Sommigen vertellen ons dat ze al een week in deze barre omstandigheden kamperen, wachtend op goed nieuws, op groen licht om naar boven te lopen of te fietsen. Met moeite vinden Henk en ik een enigszins beschut plekje voor ons tentje. De wind en de regen kennen geen genade voor het terrein. Om toch droog en uit de wind te kunnen eten, zeulen we een picknicktafel naar het wc-gebouw. Daar geeft een klein afdakje ons enige bescherming. De volgende ochtend is de situatie onveranderd. Het is nog steeds koud en nat, en de wind blijft op volle kracht gieren. Zo goed en zo kwaad als het gaat ontbijten we met onze handschoenen aan. Een heel geklungel. Onze handen zijn verkleumd en versteend. Ze lijken haast te scheuren door de kou. Het vooruitzicht om in deze omstandigheden een aantal dagen te wachten op beter weer, trekt ons niet echt aan. We besluiten, met pijn in het hart, verder te fietsen. Van top tot teen dik ingepakt rijden we zuidwaarts, de felle wind tegemoet.

Een week later horen we op het lokale nieuws dat de Logan Pass eindelijk geopend is voor verkeer. Het nieuws doet ons opveren en in actie komen. We bevinden ons dan in de stad Missoula, nog relatief dicht bij het Nationale Park. De Going-to-the-sun road blijft trekken. Een besluit is snel genomen. We huren voor drie dagen een auto en laden onze fietsen en bagage in. Zo rijden we terug naar het noorden, naar West Glacier, de dichtstbijzijnde ingang van het Nationale Park. We gaan terug naar de gletsjer om naar de zon te gaan.

Een hele colonne fietsers maakt zich in de vroege ochtend op om aan de veelbelovende tocht te beginnen. Alle fietsers op de camping in West Glacier hebben net als wij de Logan Pass op het programma staan. Onder hen is een groep van zo'n zestig fietsers die gezamenlijk van kust naar kust rijden. Iedereen wenst elkaar succes en plezier en begint aan de klim. Mijn schrikbeeld van een horde fietsers die hutje mutje de helling bedwingt en meer oog heeft voor elkaar dan de omgeving, blijkt gelukkig geenszins te kloppen. De groep waaiert al snel uit zodat ik onderweg tot mijn genoegen grotendeels alleen fiets, in het kielzog van Henk. In alle rust kan ik genieten van de tocht. Het blijft zelfs een groot deel van de ochtend heerlijk stil op de weg, het gemotoriseerde verkeer komt pas later op gang. Ook het weer zit mee. Het is vandaag helder en zonnig.

De klim naar de zon en de Logan Pass blijkt een adembenemende en relatief eenvoudige

klim van zo'n 25 kilometer. Van meet af aan imponeren de schitterende vergezichten. De tocht begint nog groen, maar na Logan Creek zie ik plotseling immense, witte pieken boven me uittorenen en massieve, besneeuwde bergwanden naast me oprijzen. Om me heen heeft zich een keten van gletsjers, sneeuwwallen en watervallen gevormd terwijl onder me nog steeds een weelderige groene vallei ligt waar een rivier doorheen kronkelt. De weg is smal. Ik rijd zo dicht langs de dikke, metershoge muren van sneeuw dat ik de kou die er van af komt in al mijn poriën en tot diep in mijn longen kan voelen. De lucht is koud maar verkwikkend. Gretig adem ik de frisheid in. Het geeft me energie. Het smeltwater dat op veel plaatsen naar beneden stroomt geeft aan het geheel een zomerse dimensie. Klaterend vindt het ijskoude water grotendeels zijn weg onder het asfalt door. Met tunnels wordt het afgevoerd, de diepte in. De weg is in de bergwand uitgehakt. Het is een smal, geplaveid reepje dat tegen de bergwand is aangeplakt. Ik voel me nietig, een fietser die onderworpen is aan de genade van een immense, machtige wand. Genietend, bij de gratie van de natuur en de elementen, en dankzij de ploeg van wegwerkers die het traject berijdbaar heeft weten te maken. Het is nog goed te zien dat de weg onlangs sneeuwvrij is gemaakt en op sommige plekken recentelijk is gerepareerd.

Een steeds dieper wordende afgrond gaapt er aan de andere kant naast me. Het is een ontzagwekkende diepte die tegelijkertijd aantrekt en afstoot. Steeds krijg ik de neiging om aan het randje te gaan fietsen en steeds volgt een instinctmatige reactie om dicht bij de bergwand te blijven. Gelukkig zijn er hier en daar parkeerhaventjes gemaakt. Ik maak er dankbaar gebruik van en stop met enige regelmaat om de grootsheid en weidsheid in me op te nemen. Slingerend en kronkelend kruip ik omhoog naar de pas op 2026 meter hoogte. Sneller dan me lief is en ruimschoots op tijd ben ik boven. Als fietser moet je namelijk vóór elf uur op de top zijn. Aan deze smalle westzijde van de populaire pas geldt een fietsverbod tussen elf en vier uur.

Op 'de zon' ligt nog veel sneeuw. Een grote, volle parkeerplaats en een bezoekerscentrum geven aan dat het hoogste berijdbare punt bereikt is. Ik moet omschakelen. Het is alsof ik uit een soort van trance kom, alsof de bedrijvigheid hier deel uitmaakt van een andere wereld. Ik zie een paar knalrode limousines, formaat brandweerauto. Die moeten de bezoekers verleiden om een toeristisch rondritje te maken, of anders een foto. In mijn ooghoek ontwaar ik een soort tijdelijk kampement. De zestig trans-Amerika-fietsers worden hier op warme drank en een vroege lunch onthaald. Tussen de geparkeerde auto's lopen talloze berggeiten. Ze zijn kennelijk gewend aan toeristisch verkeer want ze lopen er relaxt bij en laten zich grif fotograferen in de sneeuw en tegen de bergwanden. Het wit van hun lange, harige vacht steekt subtiel maar ontegenzeggelijk af tegen de helwitte, besneeuwde achtergrond. Volgens omstanders hebben we een ander type *wildlife* net gemist. Een grizzlybeer voelde zich kennelijk tussen al het volk niet op z'n gemak en heeft zich kort geleden uit de voeten gemaakt.

Een groot bord met daarop: *Logan Pass, Continental Divide, Elevation 6646 Ft, 2026 M*, is niet te missen. Het geeft aan dat we alweer de continentale waterscheiding gepasseerd zijn. Op onze route door de Rockies fietsen we diverse keren over dit door mensen in kaart gebrachte natuurlijke fenomeen - in totaal 21 keer. Op de ruggengraat van het hoge Rocky Mountain bergmassief vindt het water zijn weg naar ofwel de Grote Oceaan, ofwel de Atlantische Oceaan. Het is een intrigerend gegeven dat al het hemelwater op dit punt in de Rocky Mountains als het ware een keuze maakt, een eindbestemming kiest, daarbij niet gehinderd of gestuurd door enige menselijke inbreng. Desalniettemin, wat op mij minstens zoveel indruk maakt bij het oversteken van de waterscheiding, is de wetenschap dat we weer een van de hoogste continentale pieken hebben bedwongen.

Vandaag fietsen Henk en ik zelfs twee keer 'naar de zon'. Deze keuze maken we vanwege het tijdelijke fietsverbod. Van West Glacier aan de voet van de westkant van de pas, fietsen we naar St Mary aan de voet van de oostkant van de pas, en terug. Zo komen we twee keer over de *continental divide*. We krijgen er geen spijt van.

In de afdaling stoppen we tientallen keren om het uitzicht op ons in te laten werken.

Beneden in St Mary verwennen we onszelf met een hapje en een drankje aan de oever van het meer. Dan gaan we op ons gemak opnieuw naar boven.

Een ideale klim. Nergens hoeven we diep te gaan. Twintig kilometer lang geleidelijk klimmen. We vorderen relatief snel, onze snelheid komt niet onder de tien kilometer per uur uit. Zijn we in vorm, of ligt het aan het feit dat we vandaag zonder bagage fietsen? In ieder geval lijkt de omgeving ons vleugels te geven. Zo mogelijk is de klim aan deze kant nog spectaculairder dan die van vanochtend. Of kan ik gewoon geen genoeg krijgen van de besneeuwde bergwanden en de imponerende vergezichten? Opnieuw vind ik het jammer dat de klim ophoudt op de top. Weer moet ik wennen aan de onnatuurlijke lelijkheid van de toeristische parkeerplaats. Op de pas doden we de tijd. We lopen wat rond tussen de toeristen en de berggeiten tot het vier uur is. Dan mogen we weer afdalen via de westkant, naar de camping. *Slowly, slowly* vervolgen we het laatste deel van deze tocht om maar zo lang mogelijk te kunnen genieten.

Later zitten we op de camping allebei wat te schrijven. Het is nog behaaglijk warm. Het late middagzonnetje boven de Verenigde Staten verwent ons. Ik blik terug, op de dag van vandaag. Henk plant vooruit en richt zich op onze route die richting Mexico zal gaan, naar nog meer zon.

Fietsen over de Logan Pass, Glacier National Park.

Canada en VS: van Vancouver via de Canadese en Amerikaanse Rocky Mountains naar Mexico. 1995.